

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A LA MOBILITAT (CIRCULACIÓ I ESTACIONAMENT)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 3 de setembre de 2024, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- El dia 6 de maig de 2024 va fer un servei curt, de 0,6 km, al carrer de València a una passatgera que va manifestar que no podia caminar perquè la cama li feia molt de mal.
- Atès que no podia caminar, la passatgera li va demanar que la deixés a la porta de casa seva, a la banda dreta del carrer de València.
- El taxista va accedir a parar el taxi a la banda dreta del carrer de València tot i ser un carril bus perquè la passatgera no podia caminar i no hi havia cap xamfrà proper.
- En el moment de cobrar a la passatgera es va apropar un agent de la Guàrdia Urbana i, de manera agressiva, sense saludar, el va cridar i li va dir que no podia deixar una passatgera al carril bus. Malgrat que el taxista li va explicar que la passatgera no podia caminar i per aquest motiu havia estacionat en el carril bus, l'agent de la Guàrdia Urbana li va donar una butlleta de denúncia.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a **l'Institut Municipal d'Hisenda i a l'Àrea de Seguretat i Prevenció** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 9 de setembre de 2024 es va sol·licitar a aquests organismes la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 7 d'octubre, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada per part de l'Institut Municipal d'Hisenda i, un dia després, el 8 d'octubre de 2024, de l'Àrea de Prevenció, Seguretat, Convivència i Règim Intern. Els escrits d'aquests òrgans exposen com es va tramitar l'expedient sancionador, del qual se n'adjunta una còpia completa.

CONSIDERACIONS

1. Tramitació de l'expedient sancionador

La tramitació de l'expedient sancionador ha estat la següent:

- 6 de maig de 2024: butlleta de denúncia lliurada en mà a la persona promotora de la queixa el dia dels fets.
- 15 de maig de 2024: presentació d'al·legacions en què se sol·licita l'anul·lació de la denúncia.
- 27 de juliol de 2024: informe de l'agent en què ratificava la denúncia.
  - Els agents actuants van informar el ciutadà de la infracció i li van donar la denúncia en mà.
  - El vehicle hauria pogut parar a la banda esquerra entre vehicles estacionats i entrades de pàrquing, sense obstaculitzar la circulació.
- 29 d'agost de 2024: notificació electrònica de la resolució, la qual desestima les al·legacions formulades i imposa la sanció.

Així mateix, després de la interposició d'aquesta queixa i de la nostra petició d'informació a l'Àrea de Prevenció, Seguretat, Convivència i Règim Intern, aquest organisme va sol·licitar a l'agent denunciant un informe de ratificació de la denúncia, el qual es va emetre el 2 d'octubre de 2024. En aquest informe, l'agent es va ratificar en els fets denunciats i en la procedència de la denúncia, i va manifestar que va veure sortir del taxi una senyora, però que no semblava tenir dificultats per caminar.

D'acord amb la informació aportada per l'Institut Municipal d'Hisenda i una vegada revisat l'expedient complet, es considera que, durant el procediment sancionador, **s'han observat totes les formalitats i terminis** establerts al títol V del Reial decret legislatiu 6/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària (LSV), i a l'Ordenança de circulació, vianants i vehicles (OCVV).

2. Versions contradictòries i valor probatori de la denúncia

En relació amb l'incident objecte de la queixa, sobre alguns fets no hi ha discrepància, perquè tant el promotor de la queixa l'agent de la Guàrdia Urbana denunciant donen la mateixa informació. Aquests fets no controvertits són que el 6 de maig de 2024 el promotor de la queixa va parar el taxi en el carril bus, al carrer de València, per deixar una passatgera. Un agent de la Guàrdia Urbana va multar el conductor i li va donar la butlleta de denúncia en mà.

Pel que fa a l'hora en què van tenir lloc els fets, el conductor al·lega que hi ha una incongruència entre l'hora de la denúncia, les 20:59, i l'hora d'inici i final del servei, les 20:53 i 21:02, respectivament, segons el tiquet del servei del taxi. Aquesta petita diferència horària no pot prosperar com a defecte invalidant de la denúncia perquè la causa pot ser-ne un simple retard o avançament de minuts en el rellotge del dispositiu del taxi o de l'agent. En aquest sentit, cal recordar que, segons l'article 48.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques, no escau anul·lar per defecte de forma un acte administratiu si aquest té els requisits formals indispensables per assolir el seu fi i es respecta el dret de defensa dels interessats, com passa en aquest cas.

On sí que hi ha discrepància sobre què va passar aquest dia, és en la condició de la passatgera i el motiu pel qual el conductor va parar el vehicle. D'acord amb la versió del conductor, la passatgera no podia caminar, per la qual cosa li va demanar que parés el cotxe en el carril bus, just davant de casa seva. Com a indicis que poden corroborar la seva versió, el taxista aporta el tiquet del servei on es pot comprovar que el recorregut és de 0,6 km, amb un import de 3,85 €. Aquest recorregut és molt curt i compatible amb el servei que demanaria una persona que té dificultats per caminar, ja que, si no fos així, podria fer aquest trajecte a peu amb facilitat.

D'altra banda, **l'agent denunciant diu que va veure sortir una senyora del taxi, però que no semblava tenir dificultats per caminar.** Per tant, l'agent no corrobora la versió del conductor; ben al contrari, afirma que la passatgera no semblava tenir dificultats de mobilitat.

D'acord amb l'article 88 de la LSV, **les denúncies formulades pels agents de l'autoritat encarregats de la vigilància del trànsit en l'exercici de les funcions que tenen encomanades tenen valor probatori**, llevat que hi hagi una prova en contra, dels fets denunciats. En aquest cas, tot i les afirmacions del conductor i els tiquets aportats, la denúncia feta per l'agent de la Guàrdia Urbana té valor probatori, i no es pot considerar provat que la passatgera tingués dificultat per caminar perquè l'agent no ho ha confirmat, sinó que, al contrari, afirma que, aparentment, no tenia problemes de mobilitat. Per tant, no hi ha cap prova concloent que permeti afirmar ni tampoc negar, sense cap mena de dubte, que la passatgera tenia dificultats de mobilitat.

Finalment, el ciutadà indica a la queixa que l'agent de la Guàrdia Urbana el va tractar de manera inadequada. Explica que l'agent es va dirigir a ell de manera agressiva, sense saludar i que li va cridar que no es pot deixar un passatger en el carril taxi. No aporta elements de prova d'aquests fets, per la qual cosa no es poden valorar. Tot i això, cal recordar que **totes les persones tenen dret a ser tractades amb respecte i deferència per les autoritats i empleats públics**, d'acord amb l'article 13 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i l'article 21 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

3. Transport de persones amb mobilitat reduïda

Encara que no es pot considerar provat que la passatgera tenia dificultats de mobilitat, aquesta Sindicatura valorarà si el fet d'haver transportat una persona amb aquesta condició es pot considerar una excepció a la prohibició d'estacionar en un carril bus. Cal tenir present que parar en un carril bus està previst com un estacionament prohibit, d'acord amb l'article 70.2.g) de l'Ordenança de circulació de vianants i vehicles (OCVV). Així mateix, parar o **estacionar en el carril bus està previst com una infracció greu** a l'article 76.d) del Reial decret legislatiu 6/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària (LSV).

Per tant, el fet de parar en el carril bus és una infracció administrativa clara i un fet que es pot sancionar i cal esbrinar si la normativa estableix alguna excepció a aquesta prohibició en cas de transportar una persona que no es troba bé o amb mobilitat reduïda. En aquest sentit, l'article 23.2 de l'OCVV estableix unes normes generals de parada de vehicles i disposa que **els vehicles han d'aturar-se en l'indret que pertorbi menys la circulació, excepte els supòsits de passatgers malalts o amb mobilitat reduïda**.

ARTICLE 23

Normes generals de la parada

La parada s'efectuarà en les condicions següents:

1. En els carrers amb doble sentit de circulació, el vehicle s'atansarà a la vorera dreta i en les vies d'un sol sentit també podrà fer-ho a l'esquerra.
2. El vehicle s'aturarà en l'indret que pertorbi menys la circulació; en els carrers amb xamfrà ho farà dins dels seus límits sense excedir l'alineació de les vorades. S'exceptuen els supòsits de passatgers malalts o amb mobilitat reduïda, i de prestació de serveis sanitaris, de neteja o recollida d'escombraries.
3. Els passatgers han de baixar pel costat de la vorera excepte el conductor que, si cal, podrà fer-ho per la calçada si no provoca una situació de perill per a la circulació.
4. En els carrers urbanitzats sense vorera, el vehicle s'aturarà a un metre de la façana.

A continuació d'aquest precepte, l'article 24 de l'OCVV recull un llistat de situacions en què es prohibeix la parada, per exemple, en carril bus o bus-taxi. D'altra banda, la LSV no estableix cap excepció a la prohibició de parar en un carril bus. Tenint en compte tot això, podem concloure que no s'ha previst a l'ordenament jurídic cap causa de justificació o exempció de responsabilitat que justifiqui la no sanció de la parada en un carril bus quan es transporta una persona que no pot caminar; per tant, la imposició de la sanció s'ajusta a dret.

En aquest cas, així ho corrobora també l'escrit de l'Àrea de Prevenció, Seguretat, Convivència i Règim Intern, el qual indica que, quan es trasllada persones que no es troben bé, cal triar el lloc més proper a la destinació, sense posar en perill la persona indisposada ni el conductor, i no posar en perill el vehicle ni la resta de components de la via i de la circulació. En el mateix sentit, l'agent denunciador valora a l'informe en què ratifica la denúncia que el vehicle hauria pogut parar a la banda esquerra, entre vehicles estacionats i entrades de parking, sense obstaculitzar la circulació.

Tot i això, en aquests casos en què s'infringeix la LSV per facilitar el desplaçament de persones amb mobilitat reduïda, hi ha drets concurrents (dret a l'accessibilitat i dret a la seguretat viària) que l'ordenament jurídic ha de protegir. Tenint això en compte, seria aconsellable la interpretació i aplicació de les normes d'acord amb el principi de proporcionalitat que estableix l'article 29 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, segons el qual **s'ha d'observar la deguda idoneïtat i necessitat de la sanció que s'ha d'imposar i la seva adequació a la gravetat del fet constitutiu de la infracció.**

D'acord amb aquest precepte, la graduació de la sanció ha de considerar especialment, entre d'altres, el grau de culpabilitat o l'existència d'intencionalitat i, quan ho justifiqui l'adequació deguda entre la sanció que s'hagi d'aplicar amb la gravetat del fet constitutiu de la infracció i les circumstàncies concurrents, l'òrgan competent per resoldre pot imposar la sanció en el grau inferior.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Àrea de Prevenció, Seguretat, Convivència i Règim Intern ha estat ajustada a dret.**

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.